

Delårsrapport 1, 2026

Socialförvaltningen

Fastställd av socialnämnden
Framtagen av socialförvaltningen
Datum 2026-04-16
Gäller 2026
Ärendenr SON 2026/28
Version [1.0]

Här invigs det nya särskilda boendet Odvalds i Klintehamn!

Delårsrapport 1, 2026

Innehåll

1 Sammanfattning	1
2 Händelser av väsentlig betydelse	2
3 Förväntad utveckling	4
4 Kvalitet	6
4.1 Delaktighet och tillgänglighet	6
4.2 Utveckling och implementering av kunskapsbaserade metoder	7
5 Väsentliga personalförhållanden	7
5.1 Antal årsarbetare enligt produktion	8
5.2 Övertid	9
5.3 Sjukfrånvaro	9
6 Ekonomisk uppföljning	10
6.1 Sammanfattning	10
6.2 Budget 2026	11
6.3 Periodens resultat	11
6.4 Intäkts- och kostnadsutveckling	12
6.5 Årsprognos	15
6.6 Ekonomiskt läge verksamhet och organisation	17
6.7 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas	26
6.8 Investeringar	28
7 Bilaga 1 Statistik och volymer kvartal 1 2024-2026	29

1 Sammanfattning

Kvalitet

Förvaltningen är i en tid av förändring. Arbetet med att anpassa verksamheten till intentionen i den nya socialtjänstlagen är tydligt inom avdelningarna. Det systematiska kvalitetsarbetet är i en ständig utveckling, och blir mer tydligt i avdelningarna genom analysdag och planeringsdagar inom avdelningarna där man tar helhetsgrepp om resultat och samlas kring behoven av utveckling.

Medarbetare

Perioden visar på högre sjukfrånvaro jämfört med januari 2025, främst orsakad av en högre korttidsfrånvaro på grund av förkylningar och influensor. Arbeta pågår för att främja en högre frisknärvaro och för att tidigt skapa förutsättningar för medarbetaren att återgå i arbete.

Kompetensutmaningen blir alltmer kännbar och fler verksamheter vittnar om svårigheter att få ihop sin grundbemanning. Breddad rekrytering möjliggör ett större urval av kandidater men innebär samtidigt begränsningar i hur arbetsuppgifter kan fördelas mellan medarbetarna. En sådan viktig arbetsuppgift som är avgörande att kunna fördela i

omvårdnadsarbetet är medicindelegering. Övertiden i äldreomsorgen ökar på grund av den höga sjukfrånvaron och svårigheten att bemanna.

Sommarrekryteringen är i full gång och rekryteringsläget ser förhållandevis bra ut så här långt. Förvaltningen har tagit fram en bonus till vikarier inom yrkena; undersköterska, boendeassistent, stödassistent, sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Allt fler vikarier kommer från fastlandet, vilket gör att det är viktigt att det finns en god tillgången på lämpliga sommarbostäder. Dock är det väldigt svårt att tillgodose behovet av bostäder till vikarierna, vilket kan komma att påverka sommarrekryteringen negativt.

Ekonomi

Det är ett underskott för perioden januari till mars på 8,1 mnkr. För helåret är prognosen ett underskott på 5 mnkr. Att underskottet för helåret är lägre än perioden beror på att verksamheterna arbetar med aktiviteter för att minska kostnaderna och att det kommer tillskott av statsbidrag. Nettokostnaden ökar med cirka 8 procent, både för perioden och för helåret och det är främst personalkostnaderna som ökar.

Det är färre beviljade hemtjänststimmar, men fler brukare med mindre omfattande insatser vilket kräver mer personal. Samtidigt som det är svårt att bemanna, nu och framåt. Det kommer ökade behov och all kompetens behövs framåt. Det gör det svårt att anpassa verksamheten i egen regi på kort sikt, det ger dyra lösningar och ett underskott. Det har öppnat ett nytt särskilt boende, Odvalds i Klintehamn, med 60 platser. Behovet av insatsen ökar och boendet fylls nu på efter hand, vilket ökar kostnaderna för äldreomsorgen. LSS-verksamheten är underfinansierad och det är fortsatt underskott mot budget, trots låga kostnader nationellt sett. För individ- och familjeomsorgen kan det bli en ekonomi i balans, dock är det höga kostnader för skadligt bruk och beroende samt försörjningsstöd. Samtidigt är det dock lägre kostnader inom barn- och ungdomsvården.

2 Händelser av väsentlig betydelse

Övergripande händelser

En hållbar socialtjänst

Genom projektet en hållbar socialtjänst har socialförvaltningen starkt fokus på den interna visionen: ”En förebyggande socialtjänst – lätt att nå, lätt att förstå”. Enligt den nya socialtjänstlagen, som kom i juli 2025, ska socialtjänsten vara förebyggande, lätt tillgänglig och evidensbaserad. Många verksamheter i förvaltningen arbetar i och med den nya lagen med att erbjuda öppna insatser, utan behovsprövning.

Priser för förnyelse

Socialförvaltningen kammade hem två priser under årets Förnyelsedag. Bidraget Enklare att få hemtjänst, från Myndighetsavdelningen, vann servicepriset. Rekrytering- och bemanningsenheten vann publikens pris med sitt bidrag som handlar om att rekrytera vikarier med hjälp av en AI-avatar.

Svårigheter att rekrytera

Flera avdelningar har svårt att bemanna verksamheten vilket blir tydligt med stor ökning av övertid samt även ökade sjuktal.

Kompetensutveckling

En ny omgång av äldreomsorgslyftet har startats upp och den här gången inkluderas även medarbetare inom LSS. Därtill fortsätter satsningen på yrkesresan och specifika utbildningar inom bland annat PYC (parenting your children) och FOBS (familjeorienterat boendestöd).

Nytt särskilt boende

Särskilda boendet Odvalds i Klintehamn är nu igång efter öppet hus och invigning i början av året. De första boende flyttade in under februari. Odvalds har 60 lägenheter.

Avdelningsspecifika händelser**Förebyggande enheten**

Förebyggande enheten är en ny enhet inom myndighetsavdelningen. Den består av anhörigstöd, Hälsa 65 och samordnare för våld i nära relationer. Hälsa 65 ska samverka med aktörer och organisationer utanför Region Gotland, till exempel pensionärsorganisationer.

Silviacertifieringar

Över 80 medarbetare Silviahems-certifierades i början av året. Certifieringen handlar om att höja kunskapsnivån i vård- och omsorgsverksamheter för att nå högsta möjliga kvalitet för personer med demenssjukdom.

Ung omsorg

Ung Omsorg har funnits i Visby sedan 2023 och innebär att ungdomar gör kortare arbetspass på äldreboenden under helgerna. Under 2026 utökas det även till Roma äldreboende och till Hemse äldreboende, Attendo.

Serviceassistenter

Hemtjänsten har infört serviceassistenter som utför enbart serviceinsatser. På det sättet hoppas avdelningen att de som jobbar med omsorg och omvårdnad kan avlastas och att det underlättar rekrytering av nya medarbetare.

Barn och unga med normbrytande beteende

Gruppen barn och unga med normbrytande beteende ökar. Oro har identifierats kring radikaliserings och högerextremism bland unga.

Nya förutsättningar för Ängsvillan

Ängsvillan, som är ett dygnet-runt-boende för barn, ungdomar och deras familjer, har flyttat till Visby. Boendet ger stöd till familjer för att förändra sin situation. Flytten till Visby ger verksamheten möjlighet att utvecklas.

Välfärdsbrottslighet

Flera verksamheter, till exempel enheten för försörjningsstöd, har under perioden intensifierat arbetet mot välfärdsbrott. Det handlar bland annat om ökad kontroll i fakturahanteringen.

Ny chef för hemsjukvården

Josefina Rustas har varit tillförordnad chef för hemsjukvården en tid men har nu tagit över rollen permanent.

Medarbetare i OoF specialiserar sig

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning, OoF, gör en omorganisation för att

höja kvaliteten genom att tydligare särskilja insatser enligt SoL och LSS. Förändringen innebär att medarbetarna specialiserar sig på en specifik insats, antingen boendestöd enligt SoL eller servicebostad enligt LSS.

Funkisdagen

OoF planerar för en ny Funkisdag. Funkisdagen arrangerades första gången i december 2025 i Ica Maxi arena som ett sätt för främst brukare i verksamheterna att kunna mötas.

Organisation inom särskilt boende

Avdelningen särskilt boende har fortsatt arbetet med en ny organisationsstruktur. Ett nytt upplägg för teamindelning har utarbetats och infördes vid årsskiftet.

Digital insatsplanering inom särskilt boende

Sedan tidigare har både hemtjänsten och omsorgen om personer med funktionsnedsättning, OoF, infört ett digitalt planeringsverktyg. Under 2026 kommer även särskilt boende att ha infört planeringsverktyget.

3 Förväntad utveckling

Nya socialtjänstlagen

Under 2026 ligger fortsatt fokus på att arbeta enligt den nya socialtjänstlagens intentioner. Arbetet fortgår inom ramen för projektet En hållbar socialtjänst.

Svårigheter att rekrytera

Flera avdelningar ser fortsatta svårigheter att bemanna framåt. De ser också utmaningar med att rekrytera utbildad personal och personal med rätt kompetens. Den demografiska utvecklingen innebär en långsiktig utmaning för kompetensförsörjningen. Som ett exempel har omsorgen om personer med funktionsnedsättning, OoF, för närvarande 90 tillsvidareanställda medarbetare i 60-årsåldern. Framtida pensionsavgångar kommer att innebära stora utmaningar.

Kompetensutmaningen väntas ge fortsatt påverkan på löner och kandidaters anställningsbarhet. Ingångslönerna väntas pressas uppåt av att utbudet av tillgänglig arbetskraft på arbetsmarknaden minskar i förhållande till efterfrågan från arbetsgivare. Socialförvaltningen kommer därför att behöva arbeta än mer med breddad rekrytering men en följd av det blir att fler nya medarbetare kommer ha begränsningar i vilka arbetsuppgifter de kan utföra vilket kommer leda till en ökad arbetsdifferentiering och högre löner för de medarbetare som kan utföra flest arbetsuppgifter, förutsatt att kommande löneavtal även fortsättningsvis grundar sig på individuell och differentierad lönesättning där medarbetarens kompetens premieras.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att medarbetare som arbetar kväll och natt ska få en extra ersättning. Det här skapar en intern konkurrens mellan förvaltningarna om gemensamma yrkesgrupper så som exempelvis undersköterskor och sjuksköterskor. Socialförvaltningen har beräknat att kostnaden för att ge samma ersättning inom förvaltningen kommer uppgå till 8 miljoner kronor per år. Det är dock osäkert hur denna ersättning kommer att utformas, så att kostnaden kan bli lägre.

Språkkrav

Språkkravet inom äldreomsorgen förväntas träda i kraft den 1 juli 2026. Detta innebär att alla nya medarbetare behöver visa att de uppfyller språkkravet innan de anställs men också att redan anställda medarbetare behöver visa samma sak och i vissa fall komplettera sina språkkunskaper för att uppfylla kravet. Arbeta pågår därför att tillsammans med

vuxenutbildningen hitta effektiva vägar för kompletteringsutbildningar inom ramen för äldreomsorgslyftet.

FOBS

Under året införs FOBS, ett familjeorienterat boendestöd för personer med psykiatriska eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Svårigheter för unga

Antalet unga med ett normbrytande beteende riskerar att öka ytterligare. Oro identifieras kring radikalisering och högerextremism bland unga, vilket kommer jobbas med via BOB-rådet (barn och unga i organiserad brottslighet) på Gotland med fokus på lokala åtgärder och metodstöd.

Placeringar

Det finns utmaningar med att rekrytera familjehem som matchar de behov som finns, vilket leder till långa vistelsetider i jourhem. Gotland ligger fortsatt nationellt högt i familjehemsplaceringar. En djupare analys planeras.

Välfärdsbrottslighet

Förvaltningen fortsätter att förebygga och upptäcka välfärdsbrott, och kommer att arbeta utifrån SKR:s metoder för att motverka brottslighet.

Hot och våld i tjänsten

Hot mot medarbetare är en allvarlig utmaning för flera avdelningar. Fortsatt arbete krävs för att säkra en trygg arbetsmiljö och minska risken för personalomsättning till följd av hotfulla situationer.

Utökad dagverksamhet

Under året kommer dagverksamhet för personer med kognitiv nedsättning utökas i Visby och Slite. Det är stort behov av insatsen som främjar social gemenskap och ger avlastning för anhöriga.

Medicinskt ansvarsövertag

Hemsjukvården förbereder sig på att ta över det medicinska ansvarsövertaget för patienter i primärvården. Detta innebär fler patienter i hemsjukvården och verksamheten behöver förbereda sig för detta på många olika sätt, dock krävs mer resurser vilket äskas i budget för 2027.

Förbereder inför lag om samsjuklighet

En ny samsjuklighetslag väntas träda i kraft 1 juli 2027. Samsjuklighetsdelegationen föreslår att hälso- och sjukvården ska ansvara för all behandling av skadligt bruk och beroende. Socialtjänstens uppdrag renodlas med fokus på förebyggande insatser och socialt stöd gällande boende, sysselsättning, försörjning och socialt nätverk.

Ökade behov i äldreomsorgen

Hemtjänst, hemsjukvård och särskilt boende möter ett växande antal brukare. Detta ställer ökade krav på ett förebyggande arbetssätt samt en långsiktigt hållbar organisering. Behovet av bostadsanpassningar förväntas öka i takt med Gotlands åldrande befolkning.

Ökad samverkan för äldres hälsa

Under 2026 förväntas samverkan med föreningar och interna aktörer kring äldres hälsa öka. Effekter på ensamhet och psykisk ohälsa följs genom antal avtal, aktiviteter och evidensbaserade metoder.

En väg in

Myndighetsavdelningen och individ- och familjeomsorgen planerar för En väg in. Det handlar om att skapa ett mer sammanhållet mottagande där medborgare kan vända sig till en gemensam ingång för stöd.

4 Kvalitet

Det systematiska kvalitetsarbetet syns genom en tydligare och mer riktad egenkontroll i verksamheterna. Att förbättringsarbeten drivs utifrån problematik och avvikelser i verksamheten blir synlig i till exempel arbete med att säkra läkemedelshanteringen. Utifrån detta fokus har årliga kvalitetskontroller av läkemedelshanteringen införts och handlingsplaner finns för berörda verksamheter. Spårbara läkemedelsskåp har införts och arbetet utifrån den nya delegeringsutbildningen pågår. Arbetet har gett en ökad medvetenhet och bidrar till yrkesstolthet.

Brukarundersökningarna för 2025 visar på goda resultat och avdelningar arbetar nu med att bibehålla och förbättra våra verksamheter utifrån brukare- och patienters upplevelse av insatserna. Inom särskilt boende pågår ett arbete med att identifiera och införa ett digitalt arbetssätt för löpande pulsmätningar av kundnöjdhet på boendena. Syftet är att, med tätare intervall, kontinuerligt följa brukarnas upplevelser av kvalitet, trygghet, delaktighet och bemötande.

Kvalitetsråd i olika former bidrar till en ökad medarbetardelaktighet i kvalitetsarbetet i avdelningar och hemtjänstens kvalitetstimma (en gång i veckan för enhetschefer) bidrar till ett säkrare hanterande av avvikelser och utbyte av erfarenheten i det systematiska kvalitetsarbetet.

Genom processkartläggning och revidering av processer synliggörs våra verksamheters olika delar och samverkan och bidrar till att öka rättssäkerheten, minska felaktiga beslut, korta handläggningstider och ge personer rätt insatser i rätt tid. Genom att arbeta utifrån processer blir det även tydligt var fel och missar uppstår. Ett gott exempel är hemsjukvårdens arbete med att synliggöra rutiner och arbetssätt utifrån de olika professionernas huvudprocesser.

4.1 Delaktighet och tillgänglighet

Genom boenderåd säkras brukarnas röster i vardagen och genombrukarforum säkras individernas behov och insatser i samverkan. Behoven formuleras ner i genomförandeplaner och sprids och säkras genom insatsplaneringen och lägger grunden för brukardelaktighet och individuellt anpassade insatser.

Inom hemtjänsten kompletteras arbetet med att stärka kontinuitet för brukarna genom att exempelvis arbeta med geografiska indelningar inom hemtjänstområdet, mer statisk planering av insatser och aktivt planera för att fast omsorgskontakt besöker brukaren.

Inom myndighetsavdelningen ligger fokus på att underlätta kontakter och ge stöd tidigt, bland annat genom mer systematisk användning av IUB (insats utan behovsprövning), som möjliggör förenklade insatser utan omfattande utredning.

Under året kommer dagverksamhet för personer med kognitiv nedsättning utökas för att möta ökad efterfrågan. Insatsen främjar social gemenskap och ger avlastning för anhöriga.

Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning förändras organisationen för insatserna boendestöd (SoL) och mobila team/servicebostad (LSS). Förändringen innebär att medarbetare arbetar mer specialiserat inom en insatstyp, vilket skapar bättre förutsättningar för ett mer riktat, professionellt och rättssäkert stöd. Syftet är att höja kvaliteten på insatserna för brukarna och skapa en mer ändamålsenlig verksamhet. Inom de verksamheter som kommit längs ses en ökad personalkontinuiteten som bidrar till en ökad trygghet, stärkta relationer och bättre möjligheter att utforma stödet utifrån den enskildes behov. Samtidigt har ansvarsfördelningen i verksamheten blivit tydligare, vilket möjliggör en mer strategisk och behovsstyrd kompetensutveckling.

Inom individ och familjeomsorgen är Ängsvillans utveckling av hemobservationer är värdeskapande för familjerna då de genomförs i hemmiljö och flytten av verksamheten till Visby exempel på förändringar som gör stödet mer tillgängligt. Dessa förändringar förväntas minska logistik och ge placerade familjer bättre tillgång till skola, förskola, nätverk och fritidsaktiviteter och minska gapet till en vardag utan insatser.

4.2 Utveckling och implementering av kunskapsbaserade metoder

Att arbeta kunskapsbaserat är ett krav enligt nya socialtjänstlagen och avdelningarna på olika vis tagit till sig nya arbetssätt och stärkt befintlig kompetens för strukturerade bedömningsverktyg, ESTER, HEVA och IrISk, verktyg rekommenderade av Socialstyrelsen för systematiska risk- och skyddsbedömningar.

För att stärka kunskapen har man inom individ- och familjeomsorgen genomfört olika utbildningar utifrån behov. Bland annat umgängesutbildning har genomförts över enhetsgränserna för att skapa gemensamma grunder vid bedömning och utformning av umgängen och en utbildning i sexuellt våld och sexuell exploatering genomförs för behandlare på familjefrid baserad på statistik både lokalt och nationellt.

Genom yrkesresan stärks och säkras grundkompetenserna och inom boendestödet (OOF) har man kompletterat med utbildning i PYC (Parenting Young Children), ett metodarbete som syftar till att ge medarbetarna verktyg till att stärka personer med behov av stöd i sitt föräldraskap. Utbildningen utgör en del av implementeringen av FOBS (familjeorienterat boendestöd), ett praktiskt och pedagogiskt stöd i hemmet som anpassas efter brukaren och brukarens familjs behov.

Att arbeta kunskapsbaserat handlar även om att stärka samverkan genom ökad kunskap internt och anhängigstödet är ett exempel på det. Genom tidiga möten, bland annat med borådet, har de identifierat behov av mer systematiskt stöd för anhöriga när en närstående ska flytta. Inom OOF är stödpedagogerna en viktig del av den interna kunskapsutvecklingen. Genom ett eget forum har deras roller har successivt stärkts och tydliggjorts. De utvecklar och implementerar bildstöd och andra former av kommunikation samt är ett stöd i dokumentationen, till exempel journalföring och genomförandeplaner. De vägleder kollegor i pedagogiska metoder och bemötande. I förbättringsarbetet med brukarundersökningarna kommer stödpedagogerna att spela en central roll.

5 Väsentliga personalförhållanden

Hot mot medarbetare är en fortsatt och allvarlig utmaning inom individ- och familjeomsorgen. Under föregående år genomfördes en gemensam halvdag kring hot och våld och en ny obligatorisk digital utbildning har lanserats för alla medarbetare.

Avdelningens ledningsgrupp har fyra nya enhetschefer vilket innebär att många är nya i ledningsstruktur. Barn och familjeenheten har gått från en bemanningssituation med konsulter mot fler tillsvidareanställda vilket är ett positivt för arbetsmiljön och kontinuiteten för brukare.

Inom särskilda boenden och hemtjänsten har flera enheter påverkats av sjukfrånvaro, vakanta tjänster och begränsad tillgång till vikarier, vilket i vissa fall lett till ökad arbetsbelastning och ökad övertid.

Kompetensutmaningen visar sig alltmer i att ingångslönerna trycks upp och att övergången till breddad rekrytering medför att fler kandidater har begränsningar i vilka arbetsuppgifter de kan utföra, till exempel delegeringar eller språk, samt att sjukfrånvaron ökar.

Sommarrekryteringen är i full gång och det här året ges en bonus till sommarvikarier som arbetar som arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor, undersköterskor, boendeassistenter och stödassistenter. På förnyelsedagen mottog rekryterings- och bemanningsenheten Region Gotlands "publikens pris" för arbetet med de digitala intervjuerna, genom att använda en AI-avatar. Den används i sommarrekryteringen men som också kommer användas under resterande delar av året.

5.1 Antal årsarbetare enligt produktion

Individ- och familjeomsorgen har lyckats rekrytera vilket lett till att antal årsarbetare ökat samtidigt som antal konsulter minskat. En ny befattning som dödsboudredare har inrättats och därmed ersatt tidigare arvodesanställda. Avdelningen har anställt ytterligare en särskild kvalificerad kontaktperson (SKKP).

Hemtjänsten har minskat antal årsarbetare något jämfört med samma period föregående år, medan särskilda boenden har ökat. Förändringen inom särskilda boenden kan till viss del förklaras med att flera enheter har haft ökad vårdtyngd och behov av förstärkt bemanning, exempelvis vid vak och kohortvård, vilket medfört ett ökat resursbehov. Totalt har avdelningen ökat antal anställningar vilket till största del kan härledas till nya boendet i Klintehamn. Däremot saknas omkring 40 medarbetare för att avdelningen ska vara fulltalig enligt avdelningens bemanningsinriktning.

Myndighetsavdelningen har ökat i antal medarbetare vilket beror på att avdelningen har startat upp Förebyggande enheten.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning har antalet årsarbetare ökat jämfört med föregående tolv månadersperiod. Ökningen kan i huvudsak härledas till personlig assistans, den nya verksamheten Stickerskan och till barnverksamheterna.

	Genomsnitt antal årsarbetare enl. produktion för 12 mån t.o.m. Feb 2026	Genomsnitt antal årsarbetare enl. produktion för 12 mån t.o.m. Feb 2025	Förändring mot Feb 2025
Alla anställningsformer	1 433.16	1 384.28	49
Tillsvidare	1 314.69	1 261.54	53
Tidsbegränsad	118.47	122.74	-4

Antal årsarbetare enl. produktion: sysselsättning - frånvaro (ex. tjänstledighet, föräldraledighet, sjukdom) Semester tas inte bort

5.2 Övertid

Statistiken för övertid och mertid har gjorts om. Från och med årsskiftet redovisas all övertid och mertid som övertid.

Övertiden har ökat i flera enheter inom hemtjänsten både som en följd av utmaningar i bemanning och den högre sjukfrånvaron. Ökade svårigheter att fördela delegerade insatser bland medarbetare bidrar också till att övertiden ökar för delegerad personal. Den ökade svårigheten kommer sig av att fler och fler medarbetare av varierande orsak inte kan ges eller ta emot delegeringar. Särskilda boenden har använt mer övertid 2026 än 2025 särskilt i verksamheter med ökad vårdtyngd.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning återfinns övertiden främst inom personlig assistans och verksamheter där ordinarie medarbetare är svåra att ersätta på grund av krav på särskild kompetens.

Arbete pågår inom de tre utföraravdelningarna för att minska användningen av övertid, men svårigheten att rekrytera och bemanna gör att övertid kommer behöva användas även fortsättningsvis till dess bemanningen når rätt nivå.

	Timmar Jan - Feb 2026	Timmar Jan - Feb 2025	Förändring fg år
Mertid och övertid	9 037.92	6 666.31	2 372
t12 Övertid	9 037.92	4 832.28	4 206
t14 Mertid	0.00	1 834.03	-1 834

Tabellen visar periodens över- och mertid uttryckt i timmar.

5.3 Sjukfrånvaro

Inom hemtjänsten är sjuktalen fortsatt höga och har under vintern successivt ökat på grund av svårigheter att rekrytera och bemanna (11,12 procent jämfört med 8,96 procent), vilket också visar sig i den ökade användningen av övertid inom avdelningen. Även hemsjukvården visar högre sjuktal på grund av svårigheter att rekrytera och bemanna (11,16 procent jämfört med 7,03 procent).

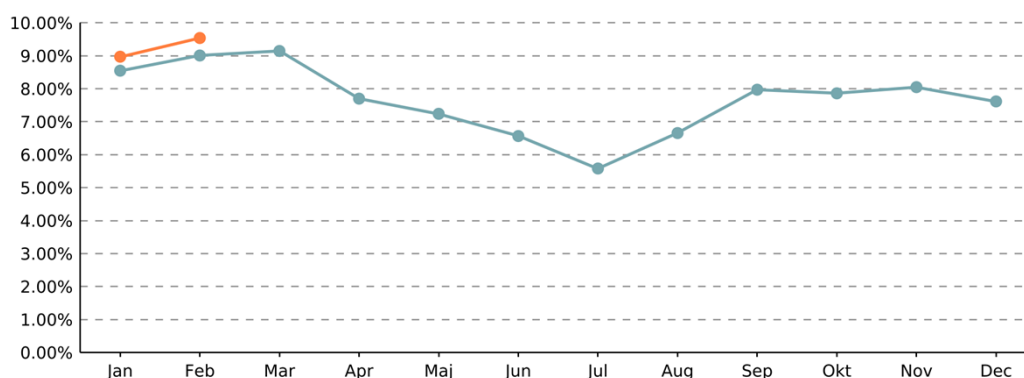
Särskilda boenden har ett flertal vakanta tjänster och begränsad tillgång till vikarier vilket medfört att ordinarie personal fått täcka upp genom övertid. Detta har i sin tur påverkat arbetsbelastningen och bidragit till sjukfrånvaro (9,99 procent jämfört med 10,15 procent). Enheter med mer stabil bemanning och fungerande scheman visar lägre sjukfrånvaro.

Flera enhetschefer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppger att verksamheterna under perioden har påverkats av säsongsrelaterade sjukdomar (9,49 procent jämfört med 9,47 procent).

Den ackumulerade sjukstatistiken för januari-februari visar att sjukfrånvaro minskar inom individ- och familjeomsorgen (5,22 procent jämfört med 6,55 procent) och inom myndighetsavdelningen (5,31 procent jämfört med 6,03 procent).

	Sjuktal % Jan - Feb 2026	Sjuktal % Jan - Feb 2025	Förändring % enheter
Alla	9.25	8.77	0.48
Kvinna	9.76	9.48	0.28
Man	7.54	6.26	1.27

Sjuktal visar hur stor andel av den avtalade anställningstiden för perioden anställda varit frånvarande på grund av sjukdom.

Här visas sjuktal månad för månad under 2026 (orange linje) samt sjuktal månad för månad under 2025 (blå linje).

6 Ekonomisk uppföljning

6.1 Sammanfattning

Det är ett underskott för perioden januari till mars på 8,1 mnkr. För helåret är prognosen ett underskott på 5 mnkr. Att underskottet för helåret är lägre än perioden beror på att verksamheterna arbetar med aktiviteter för att minska kostnaderna och att det kommer tillskott av statsbidrag. Nettokostnaden ökar med cirka 8 procent, både för perioden och för helåret.

Underskottet för perioden beror främst på hemtjänsten i egen regi och LSS-verksamheten. För hemtjänsten har antalet beviljade timmar sjunkit något den senaste tiden. Det är också en förändring så att de har tappat flera stora insatser med flera timmar per brukare och fått fler insatser med färre timmar, vilket kräver mer personal. De har samtidigt stora problem att rekrytera vilket ger höga kostnader för övertid och timanställningar. Det kommer ökade behov och all kompetens behövs framåt. Det gör det svårt att anpassa verksamheten i egen regi på kort sikt. Det är ett överskott för särskilt boende i egen regi, vilket beror på att nya verksamheter inte kommit igång full ut. Det är dagverksamheter samt ett nytt särskilt boende. Det är också överskott för hemsjukvården främst kopplat till vakanta tjänster. För äldreomsorgen totalt sett är det ett överskott på 1,0 mnkr för perioden och årsprognosen visar på ett överskott på 2,6 mnkr. Överskottet 2025 var 53 mnkr, vilket visar att marginalen till resursfördelningsmodellen minskar.

För LSS-verksamheten redovisas ett underskott på 9,4 mnkr för perioden. För helåret är bedömningen ett underskott på 28,5 mnkr, underskottet 2025 uppgick till 30 mnkr. Underskottet bygger på en underfinansiering, kostnaderna är mycket låga nationellt sett vilket indikerar budgeten är otillräcklig. Detta tas årligen upp i mål- och budgetskrivelse med askande om utökad budget. Det går alltid att effektivisera i verksamheten men denna underfinansiering år efter år leder till sämre förutsättningar för verksamheten att bedriva en god vård och omsorg.

För individ- och familjeomsorgen redovisas ett underskott på 1,5 mnkr för perioden och årsprognosen är ett överskott på 3,2 mnkr. Det är höga kostnader för institutionsvård inom

området skadligt bruk och beroende samt höga kostnader kopplat till försörjningsstöd. Resultatet vägs upp av lägre kostnader inom barn- och ungdomsvården.

6.2 Budget 2026

Budgetramen ökade med 5,5 procent. För ökade personalkostnader tillfördes 32,3 mnkr och 29,2 mnkr tillfördes utifrån resursfördelningsmodellen för äldre invånare. Budgeten ökades med 22,3 mnkr för prisökningar på externa avtal.

För att finansiera stödboende tillfördes 9,4 mnkr och för avhopparverksamhet tillfördes 2 mnkr. Interna prisökningar kompenseras med 3,4 mnkr för lokalkostnader och 1,1 mnkr för måltidskostnader.

6.3 Periodens resultat

Resultatet för januari till mars är ett underskott på 8,1 mnkr mot tilldelad budget (överskott 0,7 mnkr 2025). Minskning totalt sett av intäkter och kostnader beror på ändrad intern ekonomimodell. Avdelningen särskilt boende har övergått från interna ersättningar från myndighetsavdelningen till att ha en anslagsbudget. Intäkt från statsbidrag är bara delvis periodiserade, så det finns kostnader som ska täckas av bidrag. Det saknas också intäkter från Försäkringskassan för personlig assistans.

Intäkterna understiger budget för januari till mars med 2,4 mnkr. Avvikelsen avser främst intern resursfördelning, gäller även på kostnadssidan. Det är också en avvikelse mot budget för statsbidrag, här är dock svårt att budgetera när kostnaden som ska finansieras med statsbidrag uppstår.

Kostnaderna för perioden är 5,8 mnkr högre än budget. Personalkostnaderna överstiger budgeten med 8,9 mnkr och avvikelserna avser hemtjänsten samt LSS-verksamheten i egen regi. Personalkostnaderna måste dock alltid ses i sammanhang med kostnaderna för köp av huvudverksamhet, då förvaltningen både utför verksamhet i egen regi och har många privata utförare. Kostnaderna för köp av huvudverksamhet understiger budget med 3,7 mnkr. Kostnaderna för förbrukningsmaterial överstiger budget med 1,8 mnkr, det avser bland annat hjälpmedel, skyddsmaterial, livsmedel och övrigt. Det har varit många inköp till det nya boendet, till exempel köksutrustning. Budgeten för övriga kostnader överstiger budget med 2,2 mnkr, men detta avser poster som är svåra att budgetera. Posterna avser till största del försörjningsstöd samt ersättning till Försäkringskassan för personlig assistans. I övrigt är det en större avvikelse för posten intern resursfördelning.

Ekonomirapport intäkter och kostnader, tkr

Kontostruktur	Budget Jan - Mar 2026	Utfall Jan - Mar 2026	Avvikelse Jan - Mar 2026	Utfall Jan- Mar 2025	Förändring utfall %
Resultat	-463 163	-471 308	-8 145	-437 358	7,8
INTÄKTER	173 722	171 355	-2 367	244 866	-30,0
Taxor och Avgifter	19 775	19 472	-303	19 689	-1,1
Bidrag	3 843	7 069	3 226	7 314	-3,3
Försäljning vara/tjänst	4 527	4 701	175	5 214	-9,8
Intern resursfördelning	129 014	123 672	-5 341	199 501	-38,0
Övriga intäkter hyror	16 564	16 440	-124	13 148	25,0
KOSTNADER	-636 885	-642 663	-5 778	-682 224	-5,8
Personal	-273 964	-282 876	-8 911	-264 002	7,1
Köp av tjänst	-18 698	-20 346	-1 648	-17 248	18,0
Köp huvudverksamhet	-129 514	-125 828	3 686	-121 455	3,6
Förbrukningsmaterial	-13 965	-15 740	-1 775	-13 415	17,3
Lokaler	-35 794	-36 810	-1 015	-29 695	24,0
Avskrivning, internränta	-499	-536	-37	-595	-9,8
Intern resursfördelning	-128 877	-122 712	6 165	-198 397	-38,1
Övriga kostnader	-35 573	-37 814	-2 242	-37 417	1,1

I tabellen visas intäkter och kostnader för perioden, både budgeterade och redovisade samt budgetavvikelsen i tkr. I tabellen finns även fjolårets redovisade intäkter och kostnader samt förändringen av utfall mellan åren uttryckt i procent.

6.4 Intäkts- och kostnadsutveckling

Nettokostnaden, intäkter minus bruttokostnader, uppgår till 471 mnkr (437 mnkr 2025) och detta är en ökning med 7,8 (3,6) procent jämfört med föregående år, motsvarande period. De största kostnadsposterna är personalkostnaderna som ökar med 7 (7) procent, och köp av verksamhet från privata utförare som ökar med 3,6 procent (minskning 4 procent 2025).

Intäkter

Intäkterna totalt sett har minskat med 30,0 (ökning 9,5) procent till 171 mnkr.

Minskningen avser interna poster, och avser avdelningen särskilt boende. Det beror på förändrad ekonomimodell, från ersättningsmodell till anslagsbudget vilket minskar interna intäkter och kostnader i storleksordningen 300 mnkr på helårsbasis, och cirka 75 mnkr för perioden.

Externa intäkterna för perioden januari till mars är cirka 50 mnkr, vilket är 17 (4,5) procent högre än motsvarande period 2025. Ökningen avser högre intäkter från hyror kopplat till nytt särskilt boende samt fler belagda platser inom flera verksamheter, jämfört med föregående år.

Taxor och avgifter

Avgifter uppgår till 19,5 mnkr för perioden. De avser främst äldreomsorg, hemsjukvård samt måltidsavgifter och avgifterna är i nivå med budget och tidigare år. Avgifterna höjs

inför varje år, höjningen baseras på förändringar i prisbasbeloppet, och det var en ytterst liten förändring inför 2026. Avgiften för måltider täcker dock inte förvaltningens kostnader, men att ta ut full kostnad skulle ge relativt höga avgifter och påverka brukarna negativt.

Bidrag

För första kvartalet 2026 redovisas 7,1 mnkr (7,3 mnkr 2025) som intäkt från bidrag. Av detta avser 4,6 (4,3) mnkr statsbidrag från Socialstyrelsen. Övriga bidrag är bland annat ersättningarna från Migrationsverket med 0,8 mnkr. Ersättning för personlig assistans släpar efter, det saknas fortfarande intäkter för 2025 från Försäkringskassan. I posten ingår också återbetalning av försörjningsstöd.

Socialförvaltningen har ansökt om statsbidrag för runt 70 mnkr. Hittills har ytterst lite av ansökta medel inkommit. Statsbidragen avser i huvudsak äldreomsorg och främst kompetenssatsningen äldreomsorgslyftet och statsbidrag för att stärka äldreomsorgen. Det finns också statsbidraget för god och nära vård och för omställning till ny socialtjänstlag. Bedömningen är att statsbidragen kommer att användas under året. Bidragen bokförs först på ett balanskonto och fördelning sker sedan som intäkt under året.

Fram till mars har 4,6 mnkr bokförts som intäkt. Bokförd intäkt finansierar främst förstärkning med sjuksköterskor inom hemsjukvården och verksamhetsutveckling. För extra habiliteringsersättning har förvaltningen fått 2,8 mnkr i statsbidrag. Bidraget betalas ut direkt till brukare som deltagit i daglig verksamhet inom LSS.

Försäljning av vara/tjänst

Posten avser extern försäljning, hemtjänsttimmar och daglig verksamhet, samt interna poster. Minskningen avser interna poster som rör personaltimmar.

Intern resursfördelning

Posten avser intäkter inom socialförvaltningen då viss del av utförarverksamheten bedrivs som beställar-utförarmodell (motsvarande post finns under kostnader). Det är en rejäl minskning vilket beror på att särskilt boende i egen regi övergått till ny ekonomimodell, från intern ersättningsmodell till anslagsbudget.

Övriga intäkter (hyror)

Övriga intäkter avser hyror från brukare för bostäder och intäkterna ökar 25 procent till 16,4 mnkr. Ökningen beror främst på fler platser inom bostad med särskild service samt särskilt boende. Det är fler belagda platser överlag, jämfört med motsvarande period föregående år.

Kostnader

Bruttokostnaden för perioden januari till mars är 5,8 (ökning 6,5) procent lägre än föregående år och uppgår till 643 mnkr. Minskningen avser interna poster och förändring av ekonomimodell. Bruttokostnaderna, exklusive interna poster, uppgår till 520 mnkr och ökar 7,5 (3,8) procent. De stora kostnadsposterna är personalkostnaderna som ökar med 7 procent och en anledning till ökningen är att det är fler anställda då det öppnat ett nytt särskilt boende, Odvalds i Klintehamn. Det innebär också ökade kostnader för livsmedel och måltider samt förbrukningsmaterial.

Personal

Personalkostnaderna uppgår till 283 mnkr för perioden januari till mars, vilket är en ökning med 7,1 procent mot motsvarande period föregående år. Det är totalt sett fler anställda, främst inom särskilt boende men färre inom LSS-verksamheten.

Kostnaderna för övertid ökar med 78 procent till 5,1 mnkr. Ökningen är främst inom hemtjänsten men även inom särskilt boende, hemsjukvård och LSS-boenden. Detta är en konsekvens av att det är stora svårigheter att rekrytera personal. Kostnaden för timanställda ökar till drygt 12 procent till 12,1 mnkr. Ökningen rör främst det hemtjänst och hemsjukvård. Kostnaden för sjuklöner ökar 8 procent till 5,9 mnkr. Ökningen avser främst hemtjänsten.

Köp av tjänst

Periodens kostnader för köp av tjänst uppgår till 20,3 mnkr, vilket är en ökning med 18 procent. I posten ingår administrativa tjänster, hyrpersonal och måltider. Kostnaderna för IT-tjänster har ökat kraftigt vilket beror på regionens övergång till M365. Köp av måltider ökar vilket beror på nytt särskilt boende. Kostnaderna för hyrpersonal är lägre än föregående år och uppgår till 1,6 mnkr. Det avser främst socionomkonsulter samt i viss mån hyrsjuksköterska till särskilt boenden.

Köp av huvudverksamhet från privata utförare

Köp av verksamhet från privata utförare har för perioden januari till mars ökat med 3,6 procent till 126 mnkr. Enligt de flesta avtal med privata utförare så räknas ersättningen varje år upp med OPI, omsorgsprisindex. För 2026 är OPI 2,7 procent och budgettillskottet för prisökningar på externa avtal bedöms täcka prisökningar.

För perioden minskar kostnaderna för köp av hemtjänst däremot ökar kostnaderna för köp av platser på särskilt boende. För LSS-verksamhet minskar kostnaderna med 5 procent, här är det dock en ökning av interna placeringar. Inom individ- och familjeomsorgen ökar kostnaderna för köp av placeringar inom skadligt bruk och beroende samt barn- och ungdomsvården.

Förbrukningsmaterial

Kostnaden för förbrukningsmaterial ökar med 17 procent till 16 mnkr och det beror till största del på kostnader för det nya särskilda boendet. Det avser främst livsmedel, hjälpmedel och skyddsmaterial.

Lokaler

Kostnaderna för lokaler ökar med 25 procent till 37 mnkr. Ökningen avser nytt särskilt boende samt LSS-bostäder. Sett till nettokostnaden, alltså exklusive hyresintäkter (övriga intäkter), så är socialförvaltningens nettokostnad runt 20 mnkr. Detta är en ökning som beror på de höga hyrorna för nybyggda lokaler, allt mindre del kan finansieras med intäkter från brukarnas hyror.

Intern resursfördelning

Posten avser kostnader inom socialförvaltningen då viss del av utförarverksamheten bedrivs som beställar-utförarmodell (motsvarande post finns under intäkter). Kostnaderna minskar vilket beror på ny ekonomimodell för särskilt boende i egen regi.

Övriga kostnader

Övriga kostnader ökar 1 procent och här ingår försörjningsstödet med 17 mnkr, vilket är på samma nivå som föregående år, motsvarande period. Här ingår också ersättningen till Försäkringskassan för personlig assistans, vilken har minskar med 3 procent till 9 mnkr för

perioden. Bostadsanpassningsbidraget har minskat. I övriga kostnader ingår också transporter, resor, annonser, försäkringar och olika typer av avgifter.

Ekonomirapport nettokostnad, tkr

Kontostruktur	Utfall Jan - Mar 2026	Utfall Jan- Mar 2025	Förändring	Förändring %
Resultat	-471 308	-437 358	-33 949	7.8
INTÄKTER	171 355	244 866	-73 511	-30.0
Taxor och Avgifter	19 472	19 689	-217	-1.1
Bidrag	7 069	7 314	-245	-3.3
Försäljning vara/tjänst	4 701	5 214	-513	-9.8
Intern resursfördelning	123 672	199 501	-75 828	-38.0
Övriga intäkter hyror	16 440	13 148	3 292	25.0
KOSTNADER	-642 663	-682 224	39 561	-5.8
Personal	-282 876	-264 002	-18 873	7.1
Köp av tjänst	-20 346	-17 248	-3 098	18.0
Köp huvudverksamhet	-125 828	-121 455	-4 374	3.6
Förbrukningsmaterial	-15 740	-13 415	-2 325	17.3
Lokaler	-36 810	-29 695	-7 114	24.0
Avskrivning, internränta	-536	-595	58	-9.8
Intern resursfördelning	-122 712	-198 397	75 685	-38.1
Övriga kostnader	-37 814	-37 417	-397	1.1

I tabellen redovisas periodens faktiska intäkter och kostnader för innevarande år och föregående år i tkr. I kolumn tre och fyra visas förändringen mellan åren i tkr respektive procent.

6.5 Årsprognos

Helårsprognosen för socialförvaltningen kan bli ett underskott på runt 5 mnkr. Dock kan ekonomin vara i balans om verksamheterna lyckas bemanna efter behov och behovet av insatser inte överstiger prognos. Förvaltningen tillförs relativt stora tillfälliga statsbidrag, dock är ekonomi för verksamheterna egentligen inte i balans, vilket beror på underskottet för LSS-verksamheten samt hemtjänsten i egen regi.

Årsprognos intäkter och kostnader

Prognosen för helåret 2026 visar på ett underskott på 5 mnkr mot budget (35 mnkr i överskott 2025) och en nettokostnadsökning på 7,8 procent (4 procent 2025). Det råder dock osäkerhet runt olika faktorer som påverkar förvaltningens ekonomi, bland annat världsmarknadsläget och behovet av insatser. Utförarorganisationernas arbete med schemaläggning och bemanning har gett effekt hittills i form av lägre personalkostnader, det är viktigt att detta arbete fortsätter och att förvaltningen har kontroll på sina kostnader.

I prognosen har justering skett centralt för intäkt från statsbidrag med 17 mnkr, vilket främst avser äldreomsorgen. Det är dock oklart hur mycket av statsbidragen som kommer att täcka befintliga kostnader, till exempel arbetet med att införa ny socialtjänstlag.

Prognostiserade **intäkter** uppgår till 709 mnkr vilket är 14 mnkr mer än budgeterat, här ingår dock justeringspost på 17 mnkr. Av intäkterna avser drygt 208 mnkr externa intäkter och drygt 500 mnkr interna intäkter. **Taxor och avgifter** är i nivå med budget och bedöms inte öka. **Bidrag** avser främst statsbidrag som i nuläget är lägre än föregående år, men här kommer intäkterna att öka under året i takt med att förväntade statsbidrag beviljas. Bidragen överstiger budget då statsbidragen inte är kända när budgeten läggs. **Försäljning av vara/tjänst** bedöms minska och det är främst intäkter som är svårt att förutsäga. Posten avser intäkter från försäljning av hemtjänststimmar samt daglig verksamhet inom LSS, det avser också interna poster som rör personal. **Övriga intäkter** avser hyror som är i nivå med budget. Hyresintäkterna bedöms öka med över 20 procent vilket beror på att det blir fler brukare inom särskilt boende.

Prognostiserade **kostnader** uppgår till 2 628 mnkr vilket 19 mnkr högre än budgeterat. Av kostnaderna är drygt 2 125 mnkr externa kostnader. Största avvikelserna mot budget är prognostiserade **personalkostnader**. Detta rör speciellt särskilt boende. Personalkostnaderna bedöms öka med 6 procent mot föregående år vilket främst är en effekt att det blev fler anställda då ett stort särskilt boende som togs över i november förra året.

Köp av tjänst, som främst avser administrativa tjänster, intern personal, hyrpersonal och måltider, understiger budget med 3 mnkr och kostnaderna förväntas öka med 4 procent för helåret. Kostnaden hyrpersonal kan dock komma att öka under sommaren.

Köp huvudverksamhet bedöms öka med 2 procent till 516 mnkr. Det är en minskning vad avser äldreomsorg, då ett stort boende gått över till drift i egen regi, men samtidigt en ökning av kostnad för placeringar på bostad med särskild service LSS samt personlig assistans.

Kostnaden för **förbrukningsmaterial** bedöms understiga budget och väntas öka med 2 procent. Här ingår främst hjälpmedel, välfärdsteknik, skyddsmaterial och livsmedel.

Kostnaden för **lokaler** är i nivå med budget och kostnadsökningen är drygt 3 procent för helåret. **Övriga kostnader**, som avser främst försörjningsstöd och ersättning till Försäkringskassan för personlig assistans, förväntas bli lägre än föregående år och budget.

Intern resursfördelning, både intäkter och kostnader, minskar som en följd av ändrad ekonomimodell för avdelningen särskilt boende

Ekonomirapport prognos intäkter och kostnader, tkr

Kontostruktur	Budget 2026	Senaste prognos 2026	Avvikelse	Utfall 2025
Resultat	-1 914 633	-1 919 633	-5 000	-1 780 481
INTÄKTER	694 888	708 854	13 967	1 043 490
Taxor och Avgifter	79 100	79 849	749	80 737
Bidrag	15 370	46 660	31 290	82 093
Försäljning vara/tjänst	18 108	15 153	-2 954	26 826
Intern resursfördelning	516 054	500 643	-15 411	799 231
Övriga intäkter hyror	66 257	66 549	292	54 603
KOSTNADER	-2 609 521	-2 628 487	-18 967	-2 823 971
Personal	-1 157 500	-1 186 570	-29 070	-1 118 343
Köp av tjänst	-74 795	-72 007	2 788	-79 520
Köp huvudverksamhet	-518 057	-515 721	2 336	-487 833
Förbrukningsmaterial	-55 860	-57 157	-1 297	-62 820
Lokaler	-143 514	-147 490	-3 976	-122 431
Avskrivning, internränta	-1 997	-2 373	-376	-2 335
Intern resursfördelning	-515 508	-502 202	13 306	-796 189
Övriga kostnader	-142 291	-144 968	-2 677	-154 500

I tabellen visas årsbudget och aktuell årsprognos för utfallet samt budgetavvikelse. I sista kolumnen finns även föregående års redovisade intäkter och kostnader.

Årsprognos verksamhet

Sett till verksamheter så är prognosen ett överskott för insatser enligt SoL med 2,6 mnkr (53 mnkr 2025), dock bedöms resultatet att bli bättre då det kommer att tillföras statsbidrag, vilket justeras centralt i prognosen. Den främst orsaken till skillnaden mot 2025 är tillskott av nya platser på särskilt boende.

Liksom tidigare år är det ett underskott för LSS-verksamheten, för 2026 är prognosen ett underskott på 29 mnkr (30 mnkr 2025). För individ- och familjeomsorgen prognostiseras ett överskott på 3,2 mnkr (1,4 mnkr 2025). För övriga verksamheter är prognosen ett överskott på 17,7 mnkr (varav 17 mnkr är en justering, ökad intäkt statsbidrag). Nettokostnadsökningen är bedömd till 7,8 procent vilket beror på fler platser inom äldreomsorgen. Se vidare under respektive verksamhet i avsnittet 6.6 Ekonomiskt läge verksamhet och organisation samt 6.7 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas.

6.6 Ekonomiskt läge verksamhet och organisation

Sett till verksamheten är det ett överskott på 0,9 mnkr (överskott 9,4 mnkr 2025) för insatser enligt SoL, som främst avser äldreomsorg. För LSS-insatser är det ett underskott på 9,4 mnkr mot budget (underskott 11,4 mnkr 2025). Verksamheten bedrivs fortfarande med låga kostnader så bedömningen är att verksamheten är underfinansierad och att

ytterligare budgettillskott behövs. För individ- och familjeomsorg redovisas ett underskott på 1,5 mnkr (underskott på 0,2 mnkr 2025).

För att arbeta mer effektivt och sänka kostnaderna pågår ett antal åtgärder, se vidare avsnitt 6.7 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas.

Ekonomistyrning

Inom socialförvaltningen används anslagsbudget för individ- och familjeomsorgen, särskilt boende i egen regi, hemsjukvård, hemtjänst natt samt vissa insatser inom LSS-området som bedrivs i egen regi.

Ersättningsmodell används för hemtjänst mellan klockan 7 till 22 och daglig verksamhet LSS, dessa bedrivs enligt lagen om valfrihet, LOV. För insatser inom socialpsykiatri och för LSS-insatser så som bostad med särskild service tillämpas också ersättningsmodeller.

Redovisningen nedan följer den ekonomiska rapporteringen och innebär uppdelning i de stora verksamheterna insatser enligt SoL, insatser enligt LSS, individ- och familjeomsorg (SoL, LVU och LVM), samt även några övriga verksamheter. Redovisning sker också på avdelningsnivå.

Vård och omsorg enligt SoL: Äldreomsorg och personer med psykisk funktionsnedsättning

I vård och omsorg enligt socialtjänstlagen ingår vård och omsorg i ordinärt boende, särskilt boende, omsorg om personer med psykisk funktionsnedsättning och hemsjukvård. Socialförvaltningen bedriver verksamheten med relativt låga kostnader nationellt sett. Nettokostnaden för perioden uppgår till 271 mnkr, vilket motsvarar ett överskott mot budget med 1 mnkr och en nettokostnadsökning på 9,8 procent. Stor del av ökningen hänförs till att det öppnat ett nytt särskilt boende samt att hemtjänsten i egen regi har stora nettokostnadsökningar. För helåret är prognosen ett överskott mot budget på 2,6 mnkr och en nettokostnadsökning på runt 11 procent. Troligen kommer utfallet för helåret att bli bättre med hänsyn till intäkter från statsbidrag, vilket justeras i prognosen på central nivå.

Äldreomsorgen möter ett växande antal brukare, samtidigt som behoven per individ i genomsnitt initialt är mindre omfattande. Detta ställer ökade krav på ett förebyggande arbetssätt samt en långsiktigt hållbar organisering för att hantera fler kontakter, ett ökat antal utredningar och en fortsatt stigande efterfrågan.

Antalet patienter som behöver stöd vid utskrivning från slutenvård har ökat under flera år. Statistik visar i början av 2026 på stabilt höga nivåer med 250 till 270 patienter per två månader, en ökning jämfört med samma period 2025. Behovet påverkas även av demografin, där beläggningen på korttidsplatser under januari och februari varit nästan 15 procent högre än motsvarande period 2025. En osäkerhetsfaktor i prognosen är betalningsansvaret för utskrivningsklara patienter.

Utvecklingen inom äldreomsorgen ställer krav på långsiktig planering av resurser, handläggningskapacitet samt uppföljning av kostnader och volymer.

Vård och omsorg i ordinärt boende

Vård och omsorg i ordinärt boende avser hemtjänst, korttidsenhet och trygghetslarm. Nettokostnaden för verksamheten för perioden uppgår till 99,3 mnkr, vilket är en ökning med 5,6 procent mot föregående år. Hemtjänst dag/kväll inom Region Gotland bedrivs

enligt lagen om valfrihetssystem, LOV och det finns tre privata utförare samt egen regi. Sett till antalet timmar bedrivs en tredjedel av hemtjänst dag/kväll i privat regi. Ersättningen per hemtjänststimme är differentierad utifrån om brukarna bor i tätort eller landsbygd.

Antalet brukare inom hemtjänsten har ökat i genomsnitt med cirka 150 personer från 2023 till de första månaderna 2026. Volymökningen gäller i första hand serviceinsatser, trygghetslarm (ökat 13 procent) och matdistributionen har mer än fördubblats. Detta leder till att fler personer har insatser men volymökning i timmar sker dock inte i samma omfattning som i volymprognosen, antalet beviljade timmar per brukare sjunker. Detta bidrar till ett rätt stort prognostiserat överskott hos myndighetsavdelningen.

Införandet av förenklade insatser via IUB (insatser utan biståndsbeslut) har möjliggjort att fler brukare kan ges stöd utan utredning, 83 brukare i februari. Parallellt fortsätter antalet traditionella utredningar att öka vilket indikerar ett fortsatt högt inflöde av ärenden.

Utförare i egen regi Hemtjänst LOV dag/kväll - Avdelningen hemtjänst

Den egna regin bedrivs enligt LOV med ersättning per timme för beviljad tid (ersättningsmodell). För perioden januari till mars 2025 redovisas ett underskott på 8,1 mnkr. Ekonomin är tydligt försämrad mot 2025 vilket beror på flera olika orsaker, bland annat är det fler brukare med relativt små insatser och avdelningen har tappat ett flertal stora insatser. Verksamheten har inte klarat av att anpassa verksamheten till de minskade behoven, främst av två anledningar:

- Den demografiska utvecklingen och indikatorer som trygghetslarm tyder på en betydande ökning och behov av hemtjänst, det har än så länge inte visat sig i intäkter. Men då mycket tyder på ökat behov är det också svårt att dra ner på personalstyrkan, och samtidigt vara beredd att ta emot nya brukare med kort varsel.
- Sjuktalet har under årets första månader varit väldigt höga, det gör att det blir svårt att anpassa verksamheten och dra ner på personal då det finns stora behov i verksamheten att täcka luckor.

De höga sjuktalet medför också en försämring i resultatet. Kostnaderna för OB (obekvämt arbetstid), sjuklöner och övertidsersättning ligger alla på en hög nivå jämfört med förra året.

För helåret är prognosen ett underskott på 15,6 mnkr för avdelningen. Bedömningen är att kostnaderna för personal kommer att rymmas inom lagd budget, men intäkterna under de första månaderna ser ut att vara betydligt lägre än budgeterat. Av anledningar som nämns ovan blir det svårt att anpassa kostnaderna efter den lägre intäkten.

Utförare i egen regi Hemtjänst natt

För hemtjänst natt är det en ekonomi i balans för perioden. Dock kommer det nya avtalet om natt-OB, som träder i kraft 1 april, att öka kostnaderna. Helårsprognosen bedöms bli ett överskott.

Korttidsenhet (avdelningen särskilt boende)

För korttidsenheten är det ett litet underskott på 0,2 mnkr för perioden januari till mars och för helåret är prognosen en ekonomi i balans. Korttidsenheten finns på Korpen i Visby

med 40 platser. Fram till mars fanns några korttidsplatser också på ett annat boende, kostnaden för dessa platser finns inte budgeterat.

Övriga insatser enligt SoL, socialpsykiatri

Bostad med särskilt stöd är en insats enligt SoL som till största del utförs av privata utförare, socialförvaltningen köper ett fyrtiotal platser. I egen regi finns ett litet boende med sex platser. Vad gäller boendestöd och sysselsättning utförs detta till största del i egen regi. Ekonomi är i balans för verksamheten. En viss kostnadsökning förväntas under året för bostad med särskilt stöd (SoL). Detta beror på ökade behov för vissa individer med samsjuklighet samt på upphandling av nytt ramavtal.

Vård och omsorg i särskilt boende

För närvarande finns det cirka 670 platser i särskilt boende för äldre. I egen regi har antalet platser ökat med ett tiotal i början av året i och med att ett nytt boende öppnade i februari, här tas platserna i bruk då behov uppstår. Totalt är det just nu cirka 420 platser i egen regi. Antalet platser på entreprenadavtal är 130 platser, och upphandlat som ramavtal finns 143 platser. I nuläget är det balans mellan efterfråga och antalet platser, dock är det nu en svag ökning av ansökningar om insatsen.

Avdelningen särskilt boende (egen regi, exklusive korttidsenhet)

För perioden redovisas ett underskott på 0,7 mnkr (exklusive korttidsenheten). Det nya boendet Odvalds i Klintehamn har öppnat under februari med totalt 60 platser. Hittills är 20 platser belagda med brukare som tidigare bodde på Åvallegården, och 10 nya platser öppnade. Resterande platser kommer att öppnas upp efterhand.

Från årsskiftet ändrades ekonomistyrningsmodell. Hela avdelningen gick över från ersättningsmodell till egen anslagsbudget, och samtidigt fick avdelningen också ett budgettillskott. Detta har givit både avdelningen och enheterna bättre och stabilare förutsättningar. Det är dock fortsatt underskott för några av boendena, men läget är betydligt bättre än tidigare och det pågår åtgärder för att få en ekonomi i balans. Utifrån svårigheten att rekrytera används hyrsjuksköterskor på två boenden, kostnad hittills är 0,8 mnkr.

Kostnaderna för flytt och uppstart av nya boendet Odvalds kommer att kompenseras vilket innebär att prognosen landar på ett underskott på 1,5 mnkr. Del av underskottet avser kostnad för bemanning med sjuksköterskor samt sommarbonus till vikarier. Eventuell ökad kostnad för höjt OB finns ej med i budget. Kostnad för hyra av medicinskåp, nycklar samt tv boxar tillkommer också.

Hemsjukvård

För hemsjukvården, som bedrivs med anslagsbudget, redovisas ett överskott mot budget på 0,3 mnkr mot budget och en ökning av nettokostnaden med 3 procent. För helåret är prognosen ett överskott på 0,5 mnkr.

Inom avdelningen finns det vakanta tjänster eftersom det är stora svårigheter att rekrytera legitimerad personal. Avdelningen har ett antal tjänster som är finansierade med

statsbidrag. Det är stort behov av dessa tjänster men det är en osäker finansiering som måste lösas med budgetmedel på sikt.

För att kunna ta över ansvarsövertag från primärvården för en stor mängd patienter, måste resurser tillföras, vilket betonas i förvaltningens mål- och budgetskrivelse 2027-2029.

Insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

LSS-insatserna omfattar bland annat bostad med särskild service, personlig assistans, daglig verksamhet, korttidsvistelse samt ledsagare och kontaktpersoner. För perioden är det ett underskott mot budget för LSS-verksamheten på 9,5 mnkr och en nettokostnadsökning på 2,3 procent. För helåret är prognosen ett underskott mot budget på 28,5 mnkr och en nettokostnadsökning på runt 3 procent.

För bostad med särskild service LSS är det ingen nettokostnadsökning för perioden och endast en svag ökning för helåret. Största delen bedrivs i egen regi och det är ett stort underskott för verksamheten. Utförandet av personlig assistans övergick till privat utförare från februari. Det är ett underskott för perioden och ett prognostiserat underskott på cirka 2 mnkr för helåret. Här finns dock osäkerhet kring intäkter som inte betalats ut från Försäkringskassan. Daglig verksamhet bedrivs enligt LOV, merparten utförs i egen regi och det finns också tre privata utförare. Verksamheten fortsätter att öka, det är både fler insatser och fler brukare. Det är ett litet underskott både för perioden och för helåret.

Utförare i egen regi LSS-insatser samt SoL-insatser (socialpsykiatri) – avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning

Avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning omfattar alla insatser inom LSS, förutom personlig assistans, som övergick till privat utförare i februari. I avdelningen ingår även insatser enligt SoL (socialpsykiatri) så som bostad med särskilt stöd och boendestöd. Stora delar av verksamheten bedrivs enligt ersättningsmodell med intäkter från myndighetsavdelningen. För perioden är det ett underskott på 7,6 mnkr mot budget. Av detta avser 0,9 mnkr SoL-insatser och 6,7 mnkr LSS-insatser.

För helåret är prognosen ett underskott på 17,7 mnkr för hela avdelningen. Av underskottet avser SoL-insatser 3,8 mnkr och LSS-insatser 13,9 mnkr.

- Avvikelserna för perioden beror i första hand på kostnadsökningar för personal, som är över 15 procent mer än budgeterat och 6 procent högre än samma period föregående år. De största ökningarna för lönekostnader avser tre områden. Inom daglig verksamhet beror ökningarna på att flera brukare har omfattande behov av personalresurser. Dessutom startas nya verksamheter, vilket initialt medför ökade kostnader. Intäkterna byggs upp successivt, eftersom det tar tid att fylla platserna med brukare. Vidare krävs investeringar i inventarier och hjälpmedel. Lönekostnadsökningen avser också personlig assistans, samt på en organisatorisk förändring. I avdelningen i övrigt beror kostnadsökningar bland annat på tillfälliga förstärkningar kring brukare med omfattande stödbehov samt sjukfrånvaro, vikarier samt övertidsersättning.
- Intäkterna har inte ökat i samma utsträckning som kostnaderna. Ökningen är 3,7 procent, jämfört med personalkostnadsökningen på 6,4 procent. Några enheter

rapporterar att de under första kvartalet haft vakanta platser vid bostäder. Detta innebär ett intäktsbortfall, dessutom bedöms ofta de nya brukarna ha ett mindre stödbehov.

- Flera åtgärder har vidtagits för att förbättra det ekonomiska utfallet. Dessa omfattar anpassning av bemanning, schemaoptimering, rekrytering för att minska beroendet av timvikarier och övertid samt insatser för att minska sjukfrånvaron.
- Ungefär hälften av enhetscheferna rapporterar att det pågår eller ska inledas ett arbete med att se över nivåbedömningarna för att säkerställa rätt ersättningsnivå.
- Avgränsningen av insatser mellan mobila team (LSS) och boendestöd (SoL) pågår. Hur långt verksamheterna har kommit i denna process varierar men på sikt bedöms detta bidra till bättre kontinuitet och kvalitet för brukarna samt ett effektivare resursutnyttjande som förväntas påverka ekonomin positivt.
- De åtgärder som genomförts och som planeras bedöms successivt förbättra resultatet.

Individ- och familjeomsorgen

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott mot budget på 1,5 mnkr. Resultatet innefattar höga kostnader kopplat till institutionsvård inom området skadligt bruk och beroende samt höga kostnader kopplat till försörjningsstöd. Resultatet vägs upp av lägre kostnader inom barn- och ungdomsvården. Nettokostnaden har ökat med 7,9 procent vilket motsvarar 5,8 mnkr.

För helåret prognostiseras ett överskott för individ- och familjeomsorgen på 3,2 mnkr. Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd prognostiserar ett underskott motsvarande 4,5 mnkr. Det finns fortsatta utmaningar för området skadligt bruk och beroende utifrån fortsatt höga kostnader i institutionsvården där prognostiseras ett underskott på 5,0 mnkr. Utifrån överväganden är bedömningen att det ändå kan bli ett överskott för verksamheterna som helhet.

Barn- och ungdomsvården

Verksamhetsområdet barn- och ungdomsvård redovisar ett överskott mot budget med 0,9 mnkr. Nettokostnaden har ökat med 5,5 procent vilket motsvarar 1,9 mnkr.

Kostnaden för placeringar i institutionsvård är något lägre än budgeterat. Antalet vård dygn för barn och unga i extern institutionsvård har minskat. Överskottet beror framför allt på en sänkning av antal vård dygn för stödboende. Nettokostnaden för institutionsplaceringar har ökat med 11 procent, en bidragande orsak till ökade kostnader är att föräldrabarn placeringar i egen regi inte kunnat erbjudas med anledning av flytt och nya kollektivavtal.

Antal placerade barn och unga i institutionsvård, kv 1

	Antal individer 2024	Antal individer 2025	Antal individer 2026	Antal vårddygn 2024	Antal vårddygn 2025	Antal vårddygn 2026	Differens vårddygn 25/26
HVB barn & unga extern regi	17	8	7	1 025	398	452	54
HVB föräldrabarn extern regi *	3	2	2	87	137	30	-107
HVB föräldrabarn egen regi*	7	8	1	516	240	3	-237
Stödboende extern regi	5	4	3	376	239	115	-124
Totalt	32	22	13	2 004	1 014	600	-414

*En individ kan förekomma i flera placeringsformer under året. Antalet avser totalt antal placerade för perioden och är inte samma som antal aktuella placeringar just nu.

Kostnaderna för placeringar i familjehem är cirka 200 tkr högre än budgeterat, detta beror på en volymökning inom området konsulentstödda familjehem.

Antal placerade barn och unga i familjehemsvård, kv 1

	Antal individer*	Antal individer*	Antal individer*	Antal vårddygn 2024	Antal vårddygn 2025	Antal vårddygn 2026	Differens vårddygn 25/26
Konsulentstöd	18	16	18	1 638	1 331	1 479	148
Tillfälliga	4	5	3	297	190	270	80
Delsumma	22	21	21	1 935	1 521	1 749	228
Egen regi	48	65	69	3 973	5 332	5 436	104
Tillfälliga	23	22	20	1 392	1 290	1 022	-268
Delsumma	71	87	89	5 365	6 622	6 458	-164
Totalt	93	108	110	7 300	8 143	8 207	64

*En individ kan förekomma i flera placeringsformer under året. Antalet avser totalt antal placerade för perioden och är inte samma som antal aktuella placeringar just nu.

De totala kostnaderna för myndighetsutövning och utförarverksamhet är lägre än budgeterat till följd av vakanser. En enhet har fortsatt haft inhyrd personal under perioden.

Antalet vårddygn i tillfälliga jourhem ligger första kvartalet 2026 lägre än samma period 2025. I samband med placeringsuppföljningarna uppmärksammades en förväntad ökning av kostnader kopplat till placeringar i jourhem under året. Verksamheten arbetar aktivt med att ta över placeringar i egen regi. Årsprognosen är i nuläget ett underskott men utifrån arbete enligt den handlingsplan som tagits fram bör verksamheten minska kostnaderna. Fokus är på familjehemspaceringar då Gotland har fler barn och unga placerade än riket i övrigt.

Skadligt bruk och beroende

Verksamhetsområdet för skadligt bruk och beroende redovisar ett underskott mot budget på 3,9 mnkr. Nettokostnaden har ökat med 22 procent vilket motsvarar 2 mnkr.

Underskottet beror på ett högt antal institutionsplaceringar samt att kostnader för tjänster finansierade av stimulansmedel inkommer först i slutet av året.

Behovet av vård enligt SoL har under första kvartalet 2026 ökat. Året inleddes med färre vårddygn kopplat till LVM. Verksamheten arbetar aktivt redan när placering inleds för en sammanhållen eftervård vilket försvåras av att insatser saknas för att möta individen vid hemkomst. Individer med samsjuklighet ökar kraven på samverkan med andra verksamheter samt ställer krav på nya insatser.

Antal placerad beroende, kv 1

	Antal individer*	Antal individer*	Antal individer*	Antal vårddyg	Antal vårddyg	Antal vårddyg	Differens vårddyg
	2024	2025	2026	2024	2025	2026	25/26
SoL	19	15	21	1 093	886	1 489	603
LVM	2	4	3	182	241	188	-53
LVU	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	21	19	24	1 275	1 127	1 677	550

**En individ kan förekomma i flera placeringsformer under året. Antalet avser totalt antal placerade för perioden och är inte samma som antal aktuella placeringar just nu.*

Behovet av placering i institutionsvård enligt LVM låg lägre under början av 2026 och förväntas fortsätta på samma nivå de kommande månaderna. Behovet av placering enligt SoL har fortsatt öka. Den beräknade kostnaden, utifrån nuvarande planering och förväntat inflöde, medför att verksamhetsområdet prognosticerar ett budgetunderskott med 5,0 mnkr. Även inom detta verksamhetsområde har en handlingsplan med aktiviteter tagits fram i syfte att minska kostnaderna.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd redovisar ett underskott mot budget på 2,3 mnkr. Nettokostnaden har ökat med 7,2 procent vilket motsvarar ca 1,3 tkr. Kostnader för utbetalt försörjningsstöd ökar och även antalet hushåll som erhåller bistånd har ökat under första kvartalet jämfört med föregående år. Höjningen kommer att fortsatt analyseras.

Antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd har ökat första kvartalet jämfört med samma period 2025. Den höjda riksnormen tillsammans med ökat antal hushåll leder till att verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott på 4,5 mnkr. Kostnader för dödsboudredningar väntas öka under året till följd av att en tillsvidareanställning ersätter timanställning och arbetet struktureras. Till följd av kostnadsökningarna inom verksamhetsområdet Ekonomiskt bistånd har en åtgärdsplan tagits fram för att nå en budget i balans.

Övrig vuxenvård

Verksamhetsområdet för övrig vuxenvård, som framför allt omfattar Familjefrid, redovisar ett överskott mot budget med 150 tkr. Överskottet beror på att kostnaden för placeringar är lägre än budget under perioden.

Bostadspolitiska frågor (bostadsanpassning)

Resultatet för bostadsanpassning är ett överskott för perioden på 0,8 mnkr och en ekonomi i balans för året. Verksamheten bedrivs inom myndighetsavdelningen. Behovet av bostadsanpassningar förväntas öka i takt med Gotlands åldrande befolkning och många äldre som bor kvar i småhus med begränsad tillgänglighet. Anpassningar behövs för att skapa trygghet och självständighet, och efterfrågan på bostadsanpassningsbidrag påverkas både av fler äldre och bostäder som saknar modern tillgänglighet.

Flyktningmottagning

Flyktningverksamheten bedrivs inom avdelningen individ- och familjeomsorg och för verksamheten redovisas ett överskott mot budget på 0,4 mnkr. Flyktningverksamheten finansieras med medel från Migrationsverket och i början av varje år inkommer 0,5 mnkr som ersättning för administration. Årsprognosen är en ekonomi i balans.

Ekonomiska rapporter verksamhet och organisation**Ekonomirapport utfall verksamhet, tkr**

	Budget Jan-Mar 2026	Utfall Jan-Mar 2026	Avvikelse Jan-Mar 2026	Utfall Jan-Mar 2025	Förändr utfall %
Verksamhetsstruktur	-463 163	-471 308	-8 145	-437 358	7,8
11 Nämnd- och styrelseverksamhet	-611	-561	50	-538	4,3
14 Nämndadministration	-390	-365	25	-356	2,4
51 Gemensamt SOF	-11 367	-11 220	147	-9 829	14,2
52 Vård och omsorg enl SoL	-271 988	-271 038	950	-246 948	9,8
53 Insatser enligt LSS	-89 651	-99 096	-9 446	-96 843	2,3
54 Individ och familjeomsorg	-77 979	-79 448	-1 469	-73 671	7,8
55 Handläggning	-8 646	-8 346	300	-7 562	10,4
59 Bostadspolitiska frågor	-2 397	-1 594	803	-2 015	-20,9
61 Flyktningmottagning	3	360	357	403	-10,5
62 Arbetsmarknadsåtgärder	-137		138		

Ekonomirapport prognos verksamhet, tkr

	Budget 2026	Senaste prognos 2026	Avvikelse	Utfall 2025
Verksamhetsstruktur	-1 914 633	-1 919 633	-5 000	-1 780 481
11 Nämnd- och styrelseverksamhet	-2 442	-2 442	0	-2 199
14 Nämndadministration	-1 592	-1 592	0	-1 537
51 Gemensamt SOF	-46 528	-28 798	17 730	-39 596
52 Vård och omsorg enl SoL	-1 131 846	-1 129 280	2 565	-1 015 560
53 Insatser enligt LSS	-368 066	-396 581	-28 515	-384 324
54 Individ och familjeomsorg	-317 555	-314 311	3 244	-297 127
55 Handläggning	-36 421	-36 446	-25	-30 886
59 Bostadspolitiska frågor	-9 633	-9 633	0	-9 322
61 Flyktningmottagning	0	0	0	598
62 Arbetsmarknadsåtgärder	-550	-550	0	-529

Ekonomirapport utfall organisation avdelning, tkr

	Budget Jan - Mar 2026	Utfall Jan - Mar 2026	Avvikelse Jan-Mar 2026	Utfall Jan-Mar 2025	Förändr utfall %
52 Socialnämnd	-463 163	-471 308	-8 145	-437 358	7,8
52001 SOF, gemensamt	-9 386	-9 513	-127	-9 646	-1,4
52002 Myndighetsavdelning	-242 750	-233 404	9 346	-302 370	-22,8
52003 SÄBO	-100 193	-101 067	-874	-13 764	634,3
52004 Hemtjänst	-6 582	-14 689	-8 107	-7 666	91,6
52005 OoF	-5 163	-12 779	-7 617	-11 311	13,0
52006 Hemsjukvård	-18 390	-18 062	327	-17 482	3,3
52007 IFO	-78 113	-79 088	-975	-73 268	7,9
52010 HR-Avdelning	-2 586	-2 704	-119	-1 851	46,1

Ekonomirapport prognos organisation avdelning, tkr

	Budget 2026	Senaste prognos 2026	Avvikelse	Utfall 2025
52 Socialnämnd	-1 914 633	-1 919 633	-5 000	-1 780 481
52001 SOF, gemensamt	-38 395	-20 443	17 951	-38 121
52002 Myndighetsavdelning	-973 143	-965 004	8 139	-1 205 323
52003 SÄBO	-422 090	-423 601	-1 511	-71 245
52004 Hemtjänst	-44 598	-60 250	-15 651	-43 922
52005 OoF	-31 385	-49 099	-17 714	-44 753
52006 Hemsjukvård	-76 207	-75 737	470	-71 990
52007 IFO	-318 105	-314 861	3 244	-297 058
52010 HR-Avdelning	-10 710	-10 638	72	-8 067

6.7 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas**Myndighetsavdelning**

- LSS: Ett fortsatt arbete med ett tydligt fokus på att göra kostnadsmedvetna åtgärder för att få en budget i balans på lång sikt. Fortsatt gemensamt och förebyggande samarbete med avdelningens samverkanspartners som gör att vi finner tidiga och välplanerade insatser för brukare.
- Förebyggande: Satsa på förebyggande verksamhet och aktiviteter för våra målgrupper som leder till ökad självständighet längre. Med målet att minska och/eller fördröja behovet av insatser.

Hemtjänst i egen regi

- Säkerställa att sparad semester minskar och att medarbetare tar ut all semester i ledighet.
- Genomgång av alla avtal med handläggare på myndighetsavdelningen och säkerställa att det är rätt beslut om insats, tillsammans med biståndshandläggaren.
- Säkerställande av korrekt grundbemanning.
- Att all övertid förankras hos enhetschef.
- Att internfaktureringen ligger i fas.
- Avdelningen behöver se över hur intäktsbudget beräknas, cheferna själva måste vara med i prognosen för intäkter och behöver se över hur skillnaden mellan vår-höst beräknas i budgeten. Det är också ett stort tapp i förbrukning av hemtjänst nationellt, vilket ska beaktas i beräkningarna.
- Jobba för att ersättningen ska täcka övriga kostnadsökningar också.
- Säkerställa att kostnaden vid utlåning av medarbetare går till rätt ställe.

Särskilt boende i egen regi

- Alla enheter arbetar med att sänka sjuktalen, jobba med friskvårdsfaktorer samt efter beslutade bemanningsriktning. Avsteg från bemanningsriktningen kan behövas då det finns skillnader i hur enheterna bland annat är lokaliserade, antal utbildade medarbetare samt vårdkrävande boende.
- Implementering av IP (planeringsverktyg) inom särskilt boende, rätt bemanning och kvalitetssäkrade insatser.
- Arbetet med färdplanen Säbo 2.0 fortsätter som kommer att leda till likriktade och effektivare arbetssätt.
- Avdelningen fortsätter även med månadsuppföljning där enhetscheferna månatligen analyserar ekonomi, kvalitet samt medarbetare.
- Utvecklingsarbete och kompetensutveckling för hela avdelningen kommer att prioriteras.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

- Översyn och uppdatering av nivåbedömningar.
- Fortsatt samarbete med Borådet för att minimera antalet tomma lägenheter.
- Schemaoptimering och förbättrad bemanningsplanering, fortsatt implementering och uppföljning av IntraPhone (planeringsverktyg).
- Kontinuerlig ekonomisk uppföljning på avdelnings-, enhets- och verksamhetsnivå.
- Fortsatt arbete med friskfaktorer; minskning av sjukfrånvaro, övertidsersättning och vikariebeställningar.
- Ökad samverkan och resursfördelning mellan olika verksamheter.
- Fortsatt arbete med effektivisering av arbetssätt.
- Kompetensutveckling och andra utvecklingsarbeten.

Individ- och familjeomsorgen

För varje verksamhet har handlingsplaner med aktiviteter tagits fram för att få en bättre ekonomisk situation.

Barn- och ungdomsvård: handlingsplan placeringar

- Följ upp och optimera nätverksarbetet.
- Stödinsatser i familjehemsplaceringar för att förhindra sammanbrott.
- Formulera en målbild kring behandlingsplaceringar för de yngre barnen för att undvika familjehemsplaceringar.
- Delta i utvecklingen av familjeorienterat boendestöd (FOBS)
- Behov av mellanvård.
- Nationella jämförelser för ökad kunskap.

Skadligt bruk och beroende: handlingsplan placeringar

- Fortsätta arbeta med att motivera människor att tillgodose sig vård och behandling på frivillig väg för att minska placering med hjälp av tvångslagstiftning.
- Lära utifrån de ärenden som finns idag ”hamnar mellan stolarna” så att placeringar kan undvikas och istället införa stödjande insatser i ett tidigare skede.
- Utveckla tänk/arbete runt säkerhetsplanering i de fall där det finns ett nätverk.

Ekonomiskt bistånd handlingsplan

- Tillfälligt anställt en extra socialsekreterare vilket bidrar till färre ärenden per handläggare och större möjlighet att hjälpa individer till egen försörjning.
- Omvärldsbevaka hur andra kommuners försörjningsstöd är organiserade – med extra fokus på målgruppsindelning eventuell specialisering (till exempel FUT-handläggare eller jobbcoach på plats) samt ärendemängd.
- Fortsatt fokus på Vålfärdsbrottslighet.
- 75 procent av nyansökningarna ska hanteras via e-tjänst.
- Målgruppsinventering. (Inleds med kontroll av genomförbarhet).

6.8 Investeringar

Under året sker inga stora investeringar i nya lokaler. Investeringar sker däremot i utrustning till det nya särskilda boendet i Klintehamn, Odvalds. Den totala investeringen i boendet uppgår till runt 178 mnkr samt cirka 5 mnkr för utrustning. Hela potten för utrustning kommer att förbrukas.

I övrigt finns en investeringspott på 8 mnkr. Potten kommer att användas till att ett antal olika lokalanpassningar. Några exempel är ombyggnad av en förskola till en fritidsverksamhet för barn och ungdomar med LSS-insatser, ombyggnad till lokal för dagverksamhet dementa samt utbyte av passersystem till boenden.

Investeringsrapport, tkr

Projektstruktur	Budget 2026	Utfall 2026 Jan- Mar	Avvikelse budget 2026	Aktuell prognos 2026
Investeringsprojekt	-12 268	-4 246	8 022	-8 000
26006 Utrustning, maskiner, inventarier	-8 000	-448	7 552	-8 000
26007 SÄBO Klintehamn	-4 268	-3 799	469	

7 Bilaga 1 Statistik och volymer kvartal 1 2024-2026

STATISTIK	2024	2025	2026
SoL	kvartal 1	kvartal 1	kvartal 1
Antal brukare med SoL-insatser, genomsnitt per månad	2 887	3 046	3 126
varav ≥ 65 år	2 481	2 609	2 696
varav < 65 år	406	437	430
Hemtjänst inkl. dag & natt			
Antal brukare, genomsnitt per månad	1 288	1 367	1 409
varav ≥ 65 år	1 185	1 261	1 314
varav < 65 år	103	106	95
Totalt antal timmar, (ej tillfällig vistelse)	143 337	148 695	138 031
Antal timmar, genomsnitt per brukare	111	109	98
Varav daginsatser antal timmar	137 050	141 411	131 333
Antal brukare, genomsnitt per månad	1 289	1 367	1 411
Antal timmar, genomsnitt per brukare	106	103	93
Varav nattinsatser antal timmar	6 287	7 284	6 698
Antal brukare, genomsnitt per månad	177	205	208
Antal timmar, genomsnitt per brukare	36	36	32
Tillfällig vistelse antal timmar	63	30	105
Antal brukare, genomsnitt per månad	1	1	1
Antal timmar, genomsnitt per brukare	63	30	105
Trygghetslarm			
Antal brukare, genomsnitt per månad	1 708	1 850	1 901
Särskilt boende			
Antal platser, vid kvartalets utgång	663	664	681
Antal individbeslut som har verkställts	53	64	85
Korttidsboende/-platser			
Antal platser, vid kvartalets utgång	44	44	40
Antal beslut, genomsnitt per månad	42	54	59
Boendestöd EPF			
Antal brukare, genomsnitt per månad	244	256	272
Antal timmar under kvartalet	7 486	7 549	7 422
Hemsjukvård			
Antal patienter med hembesök inskrivna i hemsjukvården	284	360	335
Antal hembesök, genomsnitt per månad	1 183	1 237	1 308
Antal patienter med enstaka hembesök	1 068	1 109	1 078
Antal enstaka hembesök, genomsnitt per månad	1 548	1 679	1 347
LSS	2024	2025	2026
Totalt antal aktiva ärenden LSS samt SFB	810	796	806
Bostad med särskild service enligt LSS			
Antal brukare med insats, genomsnitt per månad	187	185	185
Daglig verksamhet			
Antal brukare med insats, genomsnitt per månad	354	359	376
Personlig assistans			
Antal brukare med insats enligt LSS, genomsnitt per månad	24	22	22
Antal timmar under kvartalet	22 532	19 977	20 011
Antal brukare med insats enligt SFB, genomsnitt per månad	100	91	96
Antal timmar under kvartalet	26 040	23 696	24 912

STATISTIK	2024	2025	2026
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	kvartal 1	kvartal 1	kvartal 1
Placerade barn-ungdomar familjehem 1)	65	81	85
varav placeringar enligt SoL	32	39	44
varav placeringar enligt LVU	33	42	41
Placerade dygn barn-ungdomar familjehem	5 593	6 663	6 915
varav dygn enligt SoL	2 737	3 381	3 542
varav dygn enligt LVU	2 856	3 282	3 373
Placerade barn-ungdomar familjehem tillfällig placering 1)	22	25	23
varav placeringar enligt SoL	12	17	18
varav placeringar enligt LVU	10	8	5
Placerade dygn barn-ungdomar familjehem tillf, placering	1 392	1 161	1 302
varav dygn enligt SoL	738	786	1 029
varav dygn enligt LVU	654	375	273
Placerade barn-ungdomar HVB/stödboende 1)	22	12	11
varav SoL	12	8	5
varav LVU	10	4	5
varav LSB			1
Placerade dygn barn-ungdomar HVB/stödboende	1 401	637	567
varav dygn enligt SoL	685	417	293
varav dygn enligt LVU	716	220	247
varav dygn enligt LSB			27
Placerade barn & föräldrar HVB 1)	12	13	3
varav SoL	12	13	3
varav LVU	0	0	0
Placerade dygn barn och föräldrar HVB	902	1 046	33
varav dygn enligt SoL	902	1 046	33
varav dygn enligt LVU	0	0	0
Anmälningar barn-ungdomar	753	763	744
varav barn 0-12 år	468	467	425
varav ungdomar 13-17 år	269	288	313
varav ungdom 18-20 år	16	8	6
Utredning BOU SoL 11:1 0-20 år			
Pågående utredningar vid kvartalets utgång	229	219	242
Inledda utredningar under kvartalet	181	172	81
Placerade vuxna med missbrukare HVB	21	20	24
varav SoL	19	16	21
varav LVM	2	4	3
varav LVU	0	0	0
Placerade dygn vuxna med missbrukare HVB	1 218	1 127	1 677
varav SoL	1 036	886	1 489
varav LVM	182	241	188
varav LVU	0	0	0
Försörjningsstöd antal hushåll	599	624	648
varav unga vuxna 18-24	88	78	87
genomsnittlig tid per hushåll, månader	2,5	2,5	2,4
genomsnittligt utbetalning per hushåll, kr	24 765	26 097	25 617
1) Brukare kan ha både SoL- och LVU-placering under samma år			